

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【秀姑巒阿美語】 高中學生組 編號 4 號

O pakafana' ni akong to pinangan no romi'ad

Akong akong, nawiro sakahengang sa ko cahid no kakarayan? Macorah ko kakarayan haw?

Matalaw kako!

Aka ka talaw! Ati ati ati, kamaro' itini i tatihi ako.

Pasowalen ni akong kiso, ano sakahengang sa ko cahid no kakarayan i wali^ to kalafian i, o tatayni to ko faliyos. O mamilosimet to kita toya mipawalian a panay, 'ariray ato kodasing, matakopa no faliyos, tata'ang ko 'orad, ma'opica ko pinawali, saka milosimet to kita mina'ang patayra i 'ariri.

Roma sato, ano ma'araw iso ko safolofolo:d sanay a kakonah i sera, ano eca, i lalan i, o mama'orad to. Malinah cangra tayra i nga'ayay a kaitiraan nangra a dihi. Ano caay pina'on maripa' iso cangra i, to^to^ sa cangra pasayra toya kaitiraan nangra.

O nikamiming no tatireng nangra ko nimanay, tadamarikecay a pina'orip cangra, tata'ang ko 'icel, o nananamen no mita tamdaw ko pinangan nangra.

Ira haca ko cecay a fenek no to'as, pakayniay i pinalengaw; ira koya salonan hananay a rengos, o tay-fong-caw han no kowaping.

'Arawen ko papah, ano ira ko cecay a toris no sapitek i papah i, cifaliyos tonini a mihecaan; ano tosa ko toris i, tosa ko faliyos a tayni. Ira ho ko roma, ano malo:fic ko kowawi anini a mihecaan i, aira ko faliyos.

Hay haw..., hila o mahaenay aca; saka, narikoran no faliyos, olah sa kami mipodpod to matefaday a heci i kalaeno no kowawi a losay.

Wa:tah ko fana' iso akong!

Iti:ya ho awaay ko ci-syang-tay, pakayni i pinangan no romi'ad ato pina'orip ko sakafana' to aira ko faliyos!

O fenek no to'as konini, sakafana' nangra to aira ko faliyos sanay, mafana' to kiso haw? Matini ira to ko wey-sing ato ley- ta i, masapinang to a maemin ko rakat no faliyos, pasacowa, otata'ak no fali, pinaay ko faliyos no aniniay a mihecaan. Awa:ay ko malawaay.

Iti:ya ho, awaay ho ko so'elinay tanenengan to pali'ayaw a masamaan ko romi'ad, saka pakayni i pinangan no romi'ad ko nikafana' to aira ko faliyos, pali'ayaw to demak to sakacaayaw kari'ang no faliyos.

阿公報氣象

「阿公！天空的雲，怎麼變成紅色？是著火了嗎？我好害怕！」

「別怕！來坐阿公旁邊！阿公告訴你，天空出現紅色晚霞，就表示颱風要來了。這時候就要把廣場的稻穀、玉米、花生，收到倉庫。」

「當你看到地上螞蟻成群移動，就表示要下大雨。螞蟻會先將巢穴搬移至安全的地方，如果不小心踩到牠們，牠們仍然會朝既定的方向前進。螞蟻非常團結，值得我們學習。」

「有一種植物叫 salonan 又叫颱風草。當我們發現 salonan 的葉片出現一節摺痕，就表示今年會有颱風，兩節摺痕就會有二個颱風。龍眼樹也可以用來觀察颱風，如果龍眼樹結實累累，就表示會有颱風。」

「呵呵！難怪每次颱風後，我們會到龍眼樹下，撿拾果實。阿公好厲害！」

早期用大自然的變化，預測颱風要來！這是祖先觀測颱風的經驗和智慧，現在有了衛星、雷達，颱風的路徑、方向、風力大小，今年會有幾個颱風，一個也跑不掉。早期因為沒有準確的氣象報告，只能依據大自然的變化，進行防颱、減輕災害。